

Veřejné slyšení Senátu: Zkušenosti s projektem spalovny v Rybitví otevřely debatu o změnách legislativy (16.06.2025)

16.6.2025 - | Senát PČR

28. veřejné slyšení Senátu

Úvodní slovo pronesl 1. místopředseda Senátu **Jiří Drahoš**: „Vzhledem k tomu, že jsem se jako vědec touto oblastí také do jisté míry zabýval, dovolím si zmínit z mého pohledu a z těch praktických zkušeností jeden důležitý aspekt, který s touto problematikou souvisí. Za zcela zásadní považuji, aby každá studie týkající se spalování vycházela především z konkrétních potřeb daného regionu nebo dokonce mikroregionů. To znamená pojmout to všechno ve smyslu, co region potřebuje, a nikoliv co je v regionu na skladě. Zároveň mi dovozte zdůraznit důležitost organizace veřejných projednávání za účasti skutečných a nezávislých odborníků, kteří nemají na řešení toho problému osobní byznysový zájem, jako je tomu i u dnešního veřejného setkání.“

Předseda senátního školského výboru, který má petice doručené Senátu v gesci, **Jiří Růžička** uvedl: „Investor usiluje o obnovu a modernizaci spalovny nebezpečných odpadů v Rybitví již od roku 2006. Opakované pozastavování a schvalování záměru potvrzuje, že současná legislativa a proces EIA v ČR nefungují tak, jak by měly. Naším cílem proto je, aby se Ministerstvo životního prostředí touto problematikou systematicky zabývalo. Je nezbytné přehodnotit zákon o posuzování vlivů na životní prostředí a zabránit tak opakování podobných situací v budoucnu.“

„Případ Rybitví ukazuje, jak nejasně nastavená legislativa komplikuje ochranu životního prostředí i plánování rozvoje obcí. Zdlouhavé a donekonečna opakující se rozhodování státních úřadů znemožňuje lidem předvídat, co se bude dít v místě, kde žijí. Posuzování vlivu staveb na životní prostředí nemá být úřední formalita, ale funkční nástroj ochrany přírody i zdraví obyvatel. To je třeba změnit,“ dodal zpravodaj senátního slyšení **Přemysl Rabas**.

„Výstavba spaloven nebezpečného odpadu vyžaduje přesnou legislativu k účinné ochraně životního prostředí. Zároveň je důležité, aby uchazeči o závažné stavby těchto spaloven měli určena jasná přísná pravidla, která se nevyplatí obcházet. K tomu máme zatím daleko,“ komentovala senátorka ze senátního obvodu Pardubice **Miluše Horská**.

Petiční úsilí občanů i představitelů města vyústilo v prosinci 2024 v jednání na půdě horní komory, kdy plénum Senátu petici označilo za důvodnou a rozhodl o uspořádání veřejného slyšení. Nyní se otevřeně projednávaly návrhy změn, které mají zamezit zneužívání systému EIA a zajistit větší ochranu veřejného zdraví i životního prostředí. Primátor města Pardubic **Jan Nadrchal**, který v Senátu vystoupil jako zástupce petičního výboru, potvrdil jednotný postoj samospráv: „Naše města stojí za svými občany a budou nadále hájit jejich právo na zdravé životní prostředí. Spalovna v Rybitví je příkladem toho, jak může být celý systém nastavený proti těm, kteří hájí veřejný zájem. Pokud mají mít lidé důvěru ve stát a jeho rozhodování, musí mít samosprávy reálný vliv a nesmí být jen formálními účastníky řízení.“

Spalovna v Rybitví má podle dokumentace zpracovávat až 20 tisíc tun nebezpečného odpadu ročně. Stát by měla necelých sto metrů od zásobníků metanu a jen 300 metrů od rodinných domů. Dopravní přístup k lokalitě byl opakovaně označen za zcela nevyhovující, svozová oblast zahrnuje přibližně 40

% území České republiky. Veřejné orgány a experti zároveň upozorňují, že měření emisí probíhá pouze čtyřikrát ročně, a to v předem ohlášených termínech, přičemž samotné měření si objednává a platí provozovatel zařízení – což je v přímém střetu zájmů.

Navrhované legislativní změny směřují mimo jiné k tomu, aby se o záměru EIA mohlo žádat pouze dvakrát, aby byly lhůty pro vyjádření stejné pro všechny účastníky řízení, aby žadatelé museli splňovat podmínku bezúhonnosti a důvěryhodnosti a aby byla zajištěna nezávislost měření emisí. Klíčovým tématem dnešního projednání bylo také posílení možnosti veřejnosti zapojit se do rozhodovacích procesů, ať už jde o přístup k informacím nebo vymahatelnost ekologických standardů.

Závěry z veřejného slyšení byly shrnuty na tiskovém briefingu, kde vystoupili zpravodaj veřejného slyšení **Přemysl Rabas**, senátorka ze senátního obvodu Pardubice **Miluše Horská**, náměstek ministra životního prostředí **Eduard Levý**, primátor Pardubic **Jan Nadrchal**, bývalý inspektor životního prostředí **Antonín Novák** a vedoucí oddělení ochrany ovzduší České inspekce životního prostředí **Petra Šrámková**. Záznam tiskového briefingu naleznete na webu Senátu.

Záznam veřejného slyšení naleznete na tomto odkaze a použité prezentace budou dostupné na tomto odkaze.

<https://www.senat.cz/zpravodajstvi/zprava.php?id=3916>